

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Nr. 2110 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterali din arhidieceză ca inspectorate tractuali de scoale.

Terminul pentru depunerea esamenelor de cualificațiune învățătorească se defige în anul acesta pe 30 Iunie și zilele următoare st. v.

Cererile pentru admitere sânt a se așterne prin concernintele oficii protopresbiterale și au se între aici până la 14 Iunie, fiind instruite în sensul §-lui 3. al regulamentului sinodal din 1873 cu atestate de botez, de moralitate, de studiile făcute și despre pracasă învățătorească (servițiu) de cel puțin un an. Pre lângă aceste fie-care aspirant are a aclude cererei de admitere o scurtă descriere a vieții sale compusă și scrisă de el însuși, din care să fie evidente fazele mai însemnate ale vieții sale; în special dacă între terminarea antestudiilor și intrarea în preparandă, sau între absolvirea preparandiei și intrarea în serviciu activ învățătorească a trecut unul sau mai mulți ani: unde și cum a petrecut aspirantul acest timp? dacă în decursul serviciului activ s'a întâmplat vre-o întrerupere sau strămutare în altă comună, din ce cauză a urmat aceasta? unde și cum a petrecut timpul intercalar? Dacă aspirantul aparține armatei, e de a se arăta: în ce an s'a asentat, în care regiment sau batalion de milițiani (honvéd) e înrolat și în ce charge (rang); când și cât timp a fost în serviciu activ militar? Această descriere a vieții protopresbiterului are a o censura ținând cu deosebire în vedere prescripțiile §-lui 4 din mai suscitatul regulament; ear la cazul, dacă față cu aspirantul ar avè loc vre-una din escepțiunile acolo înșirate, va notifica aceasta consistoriului; la din contră va provedè actul numai cu visa sa.

În special se înseamnă, că cererei de admitere la depunerea esamenului e de a se aclude tacsă de 10 fl. prescrisă în §. 125 al statutului organic, eventual a se documenta cu acte demne de credință absoluta sërăcie a suplicantului. Fără de aceste nu se va mai admite nimeni la depunerea esamenului (§. 3 regul. cit.)

Ce privește materialul pentru esamenul de cualificațiune se înseamnă, că partea teoretică va cuprinde toate obiectele prescrise și obligate pentru scoalele populare elementari, subînțelegându-se și limba maghiară. Partea practică se va estinde asupra metodicei din diferitele obiecte de învățământ și asupra agendelor administrative, ce are a le provedè

învătătoriu la scoala populară în sensul prescripțiilor normativului scolar din 1882 (matricule scolare, cataloage, lista de absenții, rapoarte ș. a.).

Se înseamnă și cu această ocaziune spre strictă conformare a tuturor, pe cari îi privește, că învățători fără de esamen de cualificațiune (învătătoresc) nu se pot admite la nouă alegeri. Aceia, cari ca atari ocupă posturi învățătorești, dacă dela prima lor aplicare au trecut doi (sau mai mulți) ani, sânt datori sub urmarea delăturării din funcțiune a depune prescrisul esamen, eventual a legitima împedecarea prin acte demne de credință.

Conform acestora tit. Dta pre lângă intimarea unui exemplariu al acestui cerculariu vei îndruma în special pe fie-care învățătoriu fără de esamen de cualificațiune din acel tract să se supună negreșit în anul acesta esamenului, prescris de legile din vigoare, ear despre aceia, cari din ori ce cauză nu se vor conforma, vei relaționa aici până la 15 August a. c. arătând și cauza eventualei împedecări.

Din ședința consistoriului arhidiecezan, ținută în Sibiu, la 17 Maiu, 1883.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop.

Revista politică.

Sibiu, în 20 Maiu

Eveniment mai remarcabil ni s'ar părè, înlăuntrul monarhiei, lupta electorală din Galiția. La ordinea zilei sânt acolo alegerile la dieta provincială. Sânt mai multe momente, care ar îndemna pe ori cine la credința că poporațiunile de acolo, polonii și rutenii, vor da la o parte toate diferențele din trecut și vor alege frășesce pentru scopul care privește de o potrivă pe unii și pe alții, binele patriei. Polonii însă sânt ca și maghiarii nostri. Trăesc numai pentru ei și pretind ca și ceealaltă lume întreagă earăși să trăiască tot numai pentru ei. Guvernul lui Taaffe, de altă parte, sau este impotent, sau nu este sincer față cu naționalitățile...; pentru că rutenii sânt în Galiția striviți la părete ca și românii din Ungaria și Transilvania. Dieta galițiană va fi mai fără ruteni sau dacă vor urma rutenii politica de abținentă, va fi fără ruteni. Prin aceasta însă cele trei milioane de ruteni nu se șterg de pe lume și nici dragostea între cele două naționalități nu va cresce. Din contră veleitățile șovinistice a le polonilor, care pe lângă apăsarearutenilor, se mai ocupă și cu ideea de a

restaura Polonia, pot deveni fatale pentru pacea monarhiei.

Francezii ocupați în Africa (Madagascar) și în Asia (Annam) e probabil că se vor încăiera și cu China, dacă nu și cu Englitera. În parocsismul acesta, nu e mirare, dacă se află fantasti, cari vèd o împărțire, de și nu de tot, eventuală a Francoiei între Italia, Spania, Belgiu, Englitera, Elveția și Germania. „Figaro” din Paris spune că Bismarck are deja planul de împărțire gata.

Festivitățile încoronării din Petersburg au trebuit să se întrerupă. În masele poporului adunat s'au arătat tumulte de un caracter foarte serios. Cerchezi și infanterie au trebuit să întrevină spre a face linisce.

Desbaterea asupra proiectului de lege pentru scoalele secundare în casa magnaților.

(Urmare.)

Baronul Emil Pongracz: Nu curènd se va prezenta earăși în casa aceasta spre desbatere un proiect de lege atât de interesant și de însemnat, precum e cel de față, care tractează „despre scoalele medii și despre cualificațiunea profesorilor din scoalele acestea”. Asupra acestui obiect s'a vorbit material de ajuns pentru o bibliotecă întreagă. Desbateri interesante asupra acestui obiect au făcut rotunda în țiarele din patrie și străinătate. E cu greu a se mai țice ceva nou asupra lui. (Să aușim!)

Nu mă măgulesc a spune ceva nou. Vorbirea mea o voi motiva cu însemnătatea obiectului. După părerea mea e de dorit, ba chiar necesar ca să se accentueze scopul proiectului acestuia cât de des și din cât de multe părți. E necesar să protestăm contra acuzelor nejuste, cari s'au ridicat în legătură cu acest proiect, nu numai asupra guvernului, ci asupra națiunei maghiare întregi. (Să aușim).

E constatat, că organizațiunea scoalelor medii e una din întrebările mai urgente, cari așteaptă a fi deslegate pe terenul învățământului. În scoalele medii domnesce disordine atât în privința conducerii, administrațiunei, planului de învățământ și a limbei de propunere, cât și în privința cualificațiunei puterilor didactice. Disordinea aceasta stă în opoziție cu interesele cele mai vitale ale statului și nu face nici decât onoare referințelor noastre culturale.

Scoalele secundare, pe cari le frecventează 38,000 scolari, formează în patria noastră un factor cultural însemnat. Din acestea ese masa inteligenței, care

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare).

„Piemontezul rëntăcios a născocit o infamie mare spre a se resbuna. El rēsturnă într'adins două sau trei piese slabe, din etagiul sēu, și făcea mare sfară spre a chema polițistii, cari circulau printre lume. După ce a reușit a atrage poliția, el a pretins, că eu am așțat populația în contra lui, că el fu împins, spre marele detriment a marfei sale fragile, că el este om de omenie, care-și plătește patentul sēu, și este bine cunoscut în țeară, pre când eu, nu sânt decât un vagabund fără mijloace și poate și ceva mai mult, cine scie; poate sânt chiar hidosul ucigaș al cardinalului. În modul acesta se istorisea deja evenimentul întâmplat în Neapole, și eu fui recomandat astfel atenției publice și agenților poliției. Poporul ține cu mine; mulți afirmău nevinovăția mea și a lor proprie. Nimenea n'a rēsturnat, ba nici n'a atins stalagiul Piemontezului.

Grupa din giurul meu, resistă gardelor și se deschise, spre a mă lăsa să fug.

„Dară între oamenii cei bravi, erau și ticăloși sau poltroni, cari au arătat cu degetul după mine, fără a țice un cuvânt în momentul, când am dat repede în o stradă mică și strimță. Polițistii mă urmăreau; era ceva distanță între mine și persecutorii mei, dară eu nu cunosceam localitatea, și în loc de a scăpa la câmp, am dat în altă piață mică, în mijlocul căreia o baracă de marionete cuprindea atenția unui public numeros. Ahea mă eram furișat în mulțime, și am și zărit polițistii, căutând în toate părțile, cu priviri scrutătoare. Eu mă făcusem cât puteam de mic și mi dam aerul, de mare interes, pentru aventurile lui Policinello, ca să nu atrag atenția vecinilor mei. De odată îmi veni o idee minunată. Cunoscând bine pericolul, în care aflam, eu m'am înbulzit tot mai înainte prin mulțimea compactă și trândavă, care și polițistii se sileau a o străbate. Ajuns așa până la baracă, mă plec tot mai mult, deodată mă furișez sub acoperișul de pânză, ca o vulpe într'o gaură, și mă aflu sgărcit, între picioarele „operantelui” sau „recitantului” adecă a omului, care face marionetele să se misce și să vorbească.

„Scii, domnule Goefle, ce este un teatru de marionete?”

— Cum să nu? Am vèdut deunădi în Stockholm teatrul lui Cristian Waldo.

— L'ai vèdut... pe din afară?
— Da; însă îmi pot inchipui și interiorul, deși mi s'a părut foarte complicat.

— Acela este un teatru pentru doi operanți sau patru mâni, adecă patru persoane pe scenă: el permite personal destul de numeros de burattini.

— Ce însemnează burattini?

— Este o marionetă clasică, primitivă și din cele mai bune. Dară nu este fantoccio*) din toate piesele, acățată cu ață de tăvan, care merge fără a atinge pământul și face o larmă ridiculă și nepotrivită. Firea aceasta mai cu minte și mai completă a marionetei articulate, stă în legătură cu perfecționarea mecanice și o face aptă a imita gesticile în destul de adevărat indetul de grațios și pozele: firește, a imita complet natura, nu se poate, cu ori și ce mijloace perfecționate: însă, cercetând chestia, eu m'am întrebant, care este scopul unui teatru de automați, și ce folos poate trage arta din tr'ensul. Întru cât faci automații mai mari și mai semeni oamenilor, cu atâta mai mult este jocul acestor actori falsi, ceva trist și chiar ceva înfricoșat. Nu crezi și Dta așa?

— De sigur; însă aceasta este o abatere ce mă interesează mai puțin decât continuarea istoriei Dtale,

— Pardon, pardon domnule Goefle abaterea aceasta este de lipsă. Eu ating o fază destul de bisară a

*) păpușa N. trad.

în urma culturii și poziției sale sociale e chemată a exercita asupra afacerilor statului și ale națiunii o influență decizătoare. Interesele vitale ale statului cer dela inteligența țerei cultură corespunzătoare recerînțelor timpului și spirit patriotic. (Așa e!) Statul deci n'are numai dreptul, ci chiar și datorința: de ași asigura ținta aceasta. (Așa e!)

Oare corespund scoalele noastre medii scopului acestuia și recerînțelor acestora? Voind a fi sinceri trebuie să respondem, că „nu corespund“. Raportul de motivare ministerial ne dovedește că se află gimnasiile cu 6 clase cu 3—4 profesori, apoi cu patru clase cu 1—2 profesori ordinari. Sunt gimnasiile fără vre-un profesor diplomat, altele earăși cu localități și împărțiri sub toată critica. Acestea sunt asilurile neciînței și ale relei discipline. Și totuși au drept, de a estrada testimonii valide!

Intre cei 2424 profesori se află de aceia, cari n'au diplomă; dintre aceștia sunt aplicați 807, astfel partea cea mai mare, la scoalele confesionale. Avem scoale, la cari alegă scolarii din toate părțile cu gloată, spre depunerea examenului de maturitate. Fiecare știe, că acolo se capătă testimonii de maturitate efin. În modul acesta se inundă societatea cu indiviși, cu formalitățile culturale, dar cu pregătire foarte primitivă. În modul acesta crește pe di ce merge proletariatul intelectual și numărul esistențelor problematice. Prin aceasta se provoacă o calamitate socială împreună cu mari scăderi pentru viața noastră politică.

Avem, durere, și scoale de acelea, în cari se crește tinerimea într-o direcțiune ostilă statului (adevărat!). Limba maghiară se escumina în patrie asemenea unei limbi barbare. Scolari se nutresc cu veninul grandomaniei naționalistice în loc de a se inspira de iubirea către patrie (ilaritate). Se cresc cetățeni pentru statele străine, cari vor a se ridica a contul Ungariei. E bine oare statul să stea față cu astfel de întemplieri cu mâinile în sân?

Statul, după starea de ași, ce domnesce pe terenul învățământului, nu-și poate valida influența sa îndreptătită asupra scoalelor medii. Starea aceasta nu se mai poate suferi și e de lipsă deci, a se primi proiectul de față. (Aprobare.)

Sunt scoale, în cari se pune foarte puțin pond pe învățământul moral și religios. Aceasta se primesce ca obiect secundar. De altă parte se propagă ipoteze filosofice de un preț dubios, precum și principii materialistice și sceptice și teorii nedemonstrate de pe terenul științelor naturale.

Adevărurile eterne nu se tem de progresul științei. (Așa e!) și nu contrădic cu aceasta. Știința a ceea însă, care stă în opozițiune cu religiunea, nu propagă adevărul. Nimenea n'a fost în stare până acum ași însuși cultura fără de religiositate, căci religiunea și religiositatea formează basa științei. N'a existat nici când ordine socială fără moralitate și nici va exista! (Adevărat!) Sunt adevărate cuvintele poetului germân: „Sigura basă a unei țeri e moralitatea, despărind aceasta decade Roma chiar și se pleacă în jugul sclăviei.“ (Aprobare.)

Cunosc tineri moderni de 17—18 ani, cari n'au cetit nici când învățătura morală. În logică și în matematică încă sunt foarte slabi — cu acestea nu se prea incurcă de altcum generațiunea nouă — (Iaritate). Din potrivă ei cunosc piesele teatrale franceze pline de frivolități și știu de rost intalibi-

esistenței mele și am să-ți demonstrez superioritatea lui Burattino; aceasta reprezentație elementară a artistului comic nu este — o să-ți-o probez — nici mașina, nici marotă, nici păpușă; este o ființă.

— A! În adevăr, o ființă? ăise dl Goefle uitându-se cu uimire la convorbitorul său și întrebându-se, dacă acesta nu suferă doară de un acces de nebunie.

— Da, o ființă! Eu o susțin, replică Cristiano cu foc; cu atâta mai mult este o ființă, încât trupul său nu există; Burattino n'are nici resoare nici aște, nici virteje: el este un cap și nimic mai mult; un cap expresiv, inteligent, în care . . . stăi!

Cristiano se duse sub trepte și deschise o ladă, din care scoase o figură mică de lemn, garnisată cu petece, și o aruncă de pământ, o ridică, o făcu să sară în aer și o prinse iarăși a mână.

— Ei, ăise el, eacă; Dta veți un petec o bandă, ce ți se pare aproape în patru colțuri. Dară veți cum se introduce mâna mea în micul acest sac de piele, cum pătrunde indicele meu în capul acesta gol, cum umple degetul meu cel mare și cel mijlociu părechea aceasta de mâneci și dirigează micile aceste mâni de lemn, ce ți se par scurte, informe, nici deschise, nici închise și aceasta cu scopul de a ascunde privirii inerția lor. Acuma să luăm distanța potrivită cu mărimea micii ființe. Șeși acolo și privește.

(Va urma.)

lele dogme ale lui Haeckel și Darwin. Cărțile cari tractează despre astfel de dogme, le primesc dela profesorii lor. În zadar se propagă cu atâta sirguință înțelepciunea aceasta, căci a avé de străbun o măimută, onoarea aceasta nu și o doarese fiecare! Cui i place confesiunea aceasta primească-o, nu voiu a strica gustul nimerui. (Iaritate). La o atare educațiune și știință se potrivește dicala vechie romană: „*Qui proficit in litteris et deficit in moribus, plus deficit quam proficit*“ (Așa e!)

Cu proiectul acesta de lege își continuă guvernul opera cea mare de reformă, începută înainte cu un deceniu cu organizațiunea bazei și a stratului de jos al învățământului. (Așa e!) Cu proiectul acesta și-a împlinit datorința față cu naționalitățile. Naționalitățile, precum se știe, insistă de câți-va ani încoace să le dăm ocașiune spre a învăța din fundament limba maghiară. Din toate părțile resună dorința spre învățarea limbii legale a statului. Ocașiunea e dată. Suntem în drept a crede că le a fost sinceră dorința și insistența, căci acum, după ce guvernul nostru li-a împlinit dorința veche prin proiectul de față, se strigă din toate părțile: „Restigniți-l.“

Nu voiu să me estind asupra atacurilor îndreptate de confesiunile protestante contra acestui proiect. Netemeinicia acelora o dovedește cunoscutul fapt, că proiectul de față e rezultatul compromisului statorit cu diferitele biserici și susține ca atare autonomia până la extrem, într'u cât o primit interesele cele mai însemnate ale statului. Proiectul atâta e de tolerant față cu autonomia, încât amicii învățământului de stat privesc cu nedumire spre timpul, când va deveni lege. Proiectul nu alterează sfera de drept a nimerui.

Confesiunilor, partidelor și naționalităților li se lasă dreptul și li se dă ocașiunea de a face bine și de a înainta prosperarea țerei. (Adevărat!) Statului încă i se oferă ocașiunea, de a pute controla activitatea acelora, cari instruează, cresc și conduc generațiunea cea nouă.

Trec la atacul cel mai însemnat, care a aruncat mari, valuri. Se ăice că proiectul jiguesce esistența naționalităților. Nu mă ocup bucuros cu estiuni naționalistice, aceasta o recunosc. Doresc însă, ca sincer amic al naționalităților, ca întrebări de soiu acestă să ocure cât mai rar.

Firesce, dacă ele ne aruncă mânășă, apoi noi suntem necesitați a o primi. (Așa e!)

Românii din Transilvania (*a királyhágon túl*) au înscenat contra proiectului demonstrațiuni prin biserici; escesele lor n'au trecut însă granițele imperiului.

Dară marea și eroica națiune săsească, care se urcă cu mueri și copii cu tot, summa summarum la 200,000 dăraabe, ne-a declarat resboiul direct, a zângănit cu sabia sub stindardul „Schulverein“-ului, a suflat în trâmbită și amenință mâna de oameni — poporațiunea de 15 milioane — din Ungaria cu distrugere. (Iaritate).

Națiunea eroică, precum se știe s'a plâns în continu încă de mult nu numai aici acasă, dar și în fața mării Germanie, că noi apăsăm naționalitatea germană.

Aserțiunea aceasta e neadevărată. Germanii din diferitele părți ale țerei și-au păstrat până în ziua de ași naționalitatea, limba și datinile. Nici un german din întreg imperiul nu se plânge asupra apăsării nici cel din Sepus, nici cel din Torontal și nici cel din Timișoara. Raportul amical dintre elementul maghiar și german și armonia cea bună dovedește că nu sunt apăsăți. (Așa e!)

În multe comitate din țeară sunt sate germane, cari au rămas germane și au stat cu toate acestea cu noi și la bucurie și la nevoie. Germanii din locurile acestea au fost în totdeauna fii credincioși ai patriei (Așa e!), au făcut servitii fidele statului, culturai și libertății și au apărat în totdeauna drepturile statului maghiar într'un mod, precum se cuvine unui bun patriot. (Așa e!) Și în timpul din urmă — pe când perfidele agitațiuni ale oamenilor eroici dela „Schulverein“ luaseră dimensiuni tot mai mari, pecând aceștia lucrară din resputeri la subminarea simpatilor, pe cari le-am intimpinat noi maghiarii în Germania și în timpul din urmă, ăice, au respins cu curagiu și într'un mod plin de demnitate patriotică gravaminele nemotivate, că noi am tinde la apăsarea naționalităților.

De aci se vede, că noi n'am dorî alta, decât singură nimicirea naționalității săsesci.

Ce chemare are proiectul după părerea lor? Le citez propriile cuvinte. „El amenință cultura țerei săsesci cu nimicire, (Iaritate), el nimicesce din rădăcină instrucțiunea germână, el rumpe toate legăturile de comunitate dintre sasi și țeara-mamă, el sapă pentru toate timpurile un abiz nețermurit între națiunea maghiară și germână!“

Aceasta răsună atât de „a necioplit“ atât de barbar încât să miră omul: de unde a putut culege bunul nostru ministru de culte, astfel de lucruri înfloritoare? (Iaritate.)

Voind a fi drepti, trebuie să mărturisim, că proiectul acesta preste tot nu e necioplit, nici îndrăsnit și nici categoric, din contră e blând și nevinovat ca un porumb(?) Prin multele emendări și-a pierdut ascușul, e modest și nepretențios; apoi și numai în forma aceasta e necesar pentru instrucțiunea publică din întreaga țeară, ca mijloc paliativ contra a tot felul de inimi interni și de decreșențe.

Foaia „Weser Zeitung“, ce apare în Bremen, scrie la șoptirile mării națiuni săsesci astfel: „În Ungaria s'au întemplat și până acum multe lucruri miraculoase contra germanismului, aceea ce plănuesce însă noul proiect de lege e ne mai așdit. (Iaritate.) Până când va mai suferi Germania să se poarte resboiul de nimicire contra sângelui său propriu!“

Foaia „Berliner Tageblatt“, desvoltând tema, ăice: „O parte mare a germanilor din Cislaiania abia așteaptă ziua, în care armata mare germână să între iarăși în Boemia și Moravia, pe un timp mai îndelungat ca la anul 1866.“ (Mișcare.)

Adunarea „Schulverein-ului“ din Berlin, protestând contra proiectului de lege pentru scoale secundare din Ungaria, a declarat acestea: „Țeara-mamă germană, voind a trăi în amicitie cu monarhia austro-ungară, se vede necesitatea a-și ridica tot mai tare vocea, care, nefind ascultată, poate deveni primejdioasă și pentru națiuni mai puternice.“

Învățați germâni cu renume european au fost seduși de agitatorii sasi nerușinați și fără conștiință. (Adevărat!)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Hic niger est, hunc tu Romane caveto
Horatius.

Zarand în 14 Maiu 1883. Domnule Redactor! Am stat mult pe cugete, oare să ies în publicitate cu lucrurile, ce se petrec pre aici de vre-o 5—6 săptămâni? În urmă vădend, până unde merge lucrul în pretura Baiei de Criș și a Bradului, am venit la convingerea că: tăcerea mai departe față cu publicul român ar fi o lașitate.

Nu era destul sermanului popor român, din aceste două preturi serăcia lui, nu i-a fost de ajuns că esecutorul de dare i-a răpit și bătut în dobă până și perina de pre pat; mai lipsia numai denuncianții, cari să facă din acest popor și agitatori revoltanți.

Durerea ori-cărui român binsimțitor, din aceste două preture este la culme. Denuncianții mârșavi, și au îndreptat deja atacul și asupra gimnasiului din Brad — din chiar senin. —

Las că poporul din acest ținut este mai asuprit ca în timpul absoltismului; scia însă că libertatea personală nu e violată. Astădi însă numai suntem siguri nici de libertatea personală. În fie-care minut suntem pregătiți a urma gendarmului, care ne va conduce la pușcăria. Este de ajuns că denuncianții să facă arătare. Și ce e mai mult între denuncianții de până aici sunt și români! Și încă chiar și preoți?!

Dar să mergem la fapte.

Îndată după adunarea dela Deva, ținută în 10 Martie, petru bărbați din comuna Vaca, pretura Baiei de Criș, merg la mărturie (la tērg) la Baia de Criș. După ce și tērguiră numiții oameni, în frunte cu economul Brana, se abat la un birt, și aici între pocale unul în glumă a ăis: „acum știu că vin Muscanii“. Un străin denunciant face arătare, și numiții patru indiviși au fost escortați în arest. Începe cercetare riguroasă. A doua di fură puși pe picior liber, după ce judele investigator a vădut că nu este nici o legătură între cei 4 arestați, și între Muscanii, de cari se tem atâta Maghiarii. Sermanii oameni vorbiră — fiind postul mare — că vor sosi Muscanii, un fel de pesci. Văcenii sunt cunoscuți că la alegerea de deputat dietal în 1881, cu jude cu tot, au fost pentru deputatul național Borlea, de aci și sunt rēu văduți de puternicii ăilei. Aici denunciantul a fost ungar.

În comuna Zdrapți, pretura Bradului, oamenii nefind mulțămii cu primariul impus de pretore, și susținut de notar, iau un copil de scoală, umblă din casă în casă, ca să se scrie cel ce voese a face petițiune la vice-comitele, pentru delăturarea judeului comunal.

S'au scris vre-o 70 inși — precum se vorbesce. —

Într'u aceea bunul paroch din Zdrapți, și totodată învățător, recunoscut de neglijent în officiu în tot Zarandul; și afară de aceste renumit diu

timpul alegerei de deputat dietal în 1881 pentru că și părăsise școala și începuse a corteși prin comuna Blăjeni și altele pentru deputatul guvernului, a cugetat că: a sosit momentul resbunării.

Între oamenii, care voiau să delătureze pre-primariul erau doi inși, cari arătasera pre numitul paroch la Consistoriul din Sibiu, pentru faptele sale proverbiali; asupra acestora voia să-și răsbune nobilul paroch cu ori ce preț. Aceasta s'a făcut pe calea denunciării. Se afirmă că numitul paroch după unele înțelegeri cu doi oraculi din apropiere a denunciat că în comuna Zdrapți se agită poporul contra autorităților comunale. Îndată după denunciare, 6 bărbați, matadorii, răpiți dela sinul familiei, au fost conduși de gendarmi în arest, în Baia de Criș. S'au făcut cercetări severe în fața locului; dar nu s'au aflat nici o urmă că poporul ar fi fost agitat de cineva. Dintre cei 6 arestați, 4 inși au fost puși pe picior liber, după câteva zile, 2 inși însă, cari erau contrari declarații ai preotului, au fost reținuți 25 de zile fără vină.

Preste 30 oameni, am vădută în Baia de Criș și întrebându-i, ce caută mi-au răspuns:

„D'apoi eacă domnule, ne au arătat popa, că noi facem turburare în sat, doi inși sunt închiși de vre-o 6 zile, 4 au scăpat; acum am venit să ne facem rugare, să ne sloboadă, și pe ceilalți doi — fiind că nu au nici o vină. Noi nu am fost mulțamiți cu judele, și pentru că am vrut să arătam această, eată că cădem și prinși.“

În 24 Aprile s'a început investigațiunea în Brad, unde a eșit subjudela dela judecătoria singulară din Baia de Criș.

Catichetul și învăț. I. G. a fost denunciat că a agitat contra autorităților comunale și contra autorităților statului. Dar aci se descoperi lucrul, după cum sunt informat, din fântână sigură. Denunciantele a fost tot numitul paroch, ațîțat de străini, după cum se afirmă.

S'a denunciat că;

a) I. G. pre timpul alegerei dietale a agitat contra deputatului guvernului.

b) că prin popularitatea sa a influențat să fie scoși din post, învățătorii, cari au votat cu candidatul maghiar;

c) că casa dînsului e cercetată adese ori de oameni din popor, de învățători etc.

d) că respectivul propagă ura contra statului.

e) că dînsul ar fi umblat prin mai multe comune, agitând. Toată denunciarea însă se dovedi a fi fără nici o basă, și porceasă din invidie și maliție.

f) Ce e mai mult numitul domn a fost întrebat, așa se vorbește și asupra cugetelor sale, nu cumva i-a trecut prin cuget a face încercări de răscoală? În fine din toată cercetarea eși un fiasco complet. Una însă rezultă din cercetare: că astăzi e crimă, dacă ai casă deschisă și dacă mai dai câte un sfat bun oamenilor din popor.

Am ajuns departe, ca să fim spionați că cine intră și cine ese din o casă românească.

Să merg mai departe. În comuna Șesuri preotul este în ceartă cu cantorul. Se face investigație de protopopol, la fața locului.

De odată numai se denuncie și de aici că: „se agită poporul.“ Individul Niță a fost condus în arest în Baia de Criș. Acest om avuse ceartă cu parochul local, și se afirmă că parochul l'ar fi denunciat. Eu aș dori, ca parochul Glava să poată arăta că nu e adevăr.

Pre lângă cantorul Niță, a mai fost escortat cu un gendarm, și învățătorul din Șesuri. Întru aceea sosi în Brad, fiscalul Horváth, carele eșind în comuna Șesuri, a investigat toată afacerea. Urmarea fu că învățătorul fu lăsat din prinsoare a doua-zi, fiind cu totul nevinovat.

Era poate mult mai bine să fie arătat parochul că evreul vinde beuturi spirituoase în edificiul școlar; ceea ce e faptă dovedită!!

Astfel dar și aici denuncianțele a remas blamat; durere însă nepedepsit.

Într'acea se întâmplă în Brad, un incident foarte grav, ce denotă toată maliția și intențiunile poltrone ale denunciantului.

În edificiul gimnasial, două odăi în parterre sunt închiriate casinei romano-maghiare din loc. Aici la casină vine — după cum sunt informat — Marți în 15 Maiu și notariul ungar B. A. din Crisior. Acest domn ese la pr. unde — deja afirmarea dînsului — a vădută scris pe un părete aceste cuvinte: „Să traiască Români și să piară cele 5 milioane de Unguri.“ etc. Numai decât numitul domn chiamă din casină mai mulți maghiari, și le arată, ce e scris, tot odată își înseamnă, tot ce a fost scris. Faptul îl comunică numitul notar pretorelui din loc. Un individ foarte malițios, apoi

face arătare gendarmeriei; eară gendarmeria arată judecătoria din Baia de Criș.

Într'acea un elev șterge, scrisoarea din p. în firma credință că nu-și va face nime capital.

În 18 Maiu a eșit în fața locului comisiunea investigătoare. Din întâmplare, procurorul Horváth era în Brad, și însuși a condus investigațiunea. Prepusul era asupra elevilor institutului gimnasial, că ei ar fi scris. Așa era denunciarea. S'a început o cercetare strictă asupra întregului corp profesoral dela institut, ca să se erueze cine e scriitorul? Și în urmă rezultatul fu: La localitatea numită umblă membrii casinei, și alți străini, precum și elevii dela meserii, prunci din clasa a III-a normală, și eventual, membrii esteri ai casinei. Pruncii din clasa a III-a normală — după oculată — nu au putut să scrie, fiind scrisoarea foarte sus. Afară de aceea s'a constatat la investigația profesorilor, că în manualele de geografică nu se vorbește de 5 milioane Maghiari, prin urmare a fost imposibil să scrie elevi, din contră un individ malițios a scris cu intențiunea să compromită gimnasiul. Cine a denunciat anume, nu se scie. Cetitorul însă poate afla lesne, cine a putut să fie denunciantele. Și aici fiasco dară. Cine să-și fi putut inchipui că o inscripțiune de pe o localitate, de pe o p. se ia de basă unei denunciării, și să se tragă în cercetare un corp profesoral!

Dar apoi, ce nu e posibil în Ungaria?

Dar lucrul nu s'a finit aci. După ce denuncianților nu le-a succes a compromite institutul, s'a inscenat curând altă denunciare și anume:

Învățătorii P. R. ar fi țis după adunarea dela Deva, că limba maghiară nu se mai învață, în urma căreia, elevii din I gimnasială și-ar fi rupt gramaticile maghiare, și le ar fi călcat în picioare. Doi elevi maghiari, cari studiază în I gimnasială în loc, au afirmat, că un elev, ce șede la P. R. au inscenat rumperea cărților, comunicând elevilor vorbele citate mai sus. În 25 Maiu s'a început investigația. Elevii din I clasă gimnasială, 26 inși au fost duși la casa comunală, unde s'a luat cu sine care protocol de cătră judele investigător, ca să se erueze „ruptus'au gramaticile maghiare, și cine i-a îndemnat să le rumpă? S'a dovedit atâta, că doi elevi având ceartă a rupt unul celuilalt câte-va foi din gramatica maghiară de Ihász Gábor; pentru care faptă fusese pedepsiți de profesorul de clasă.

În 26 Maiu, s'a ascultat și corpul profesoral, la casa comunală. După ameadi judele investigătoriu mergând în prima gimnasială s'a convins în persoană, că elevii posed gramaticile maghiare neatine astfel și din a 2-a denunciare a eșit un fiasco. Acum pentru moment doară se vor fi gătat denunciarile, cine scie până când? Cine oare să fie după spatele celor doi respective trei prunci, cine să fi denunciat? Acesta e secretul. Oamenii, cari nu vęd numai vărul nasului, obiectează că denunciarile au de scop în linia primă: înfricarea inteligenței, slabe de inger ca aceasta să lase poporul pradă puternicilor țilei; În locul al doilea, prin aruncarea poporului în prinsoare se intenționează suprimarea ori cărei mișcări libere, chiar și atunci, când s'ermanul popor e spoliat până la os. „Ticălos Măria Ta“ aici voiesc denunciații să aducă poporul. În publicul Zarándan mai cursează și altă versiune: pretura Bradului este vorba să se caseze, aceasta ar căde greu unor oameni! de aceea se fac denunciarile, ca să creadă guvernul că aici ar fi un cuib de agitatori, după cari neîncetat trebuie să se pândescă, deși în realitate oameni mai domoli ca pre aci nu se pot vedea

În combinare cu denunciarile, stă și rectificarea listelor alegătorilor. Poporul din Zaránd este în tremă, și astfel nu vor umbla să se inducă în listă cei îndreptățiți. Se lucră de acum adecă pentru alegerile comitatense, și pentru cele de deputați dietali. Eată domnule Redactor câte aveam să vă scriu.

Dacă atacurile, nu se îndreptau și asupra vieții gimnasiului, aș fi tăcut; dar când oameni mărșavi caută nod în papură, a tăce înseamnă a fi laș. Publicul va ceti și va judeca. Una trebuie să adaug: atăt procurorul — după cum sunt informat — cât și judele investigătoriu, au fost tare obiectivi, ei foarte consciințioși la investigație, ceea ce le servesc spre onoare. Persoanele trase în cercetare pot fi mângăiate, că li s'au dat ocaziune a dovedi judecătoria, de ce calibru sunt denuncianții, și ce temeiu se poate pune pre strigările lor de „alarmă“ Alta este apoi întrebară: oare mai poate fi libertate personală, în Ungaria, când indiviți cu totul inocenți, pre basa unor denuncianți mărșavi se duc în prinsoare? eară alții sunt trasi în cercetări rigoroase, ca pre timpul terorismului.

Încoronarea Țarului.

Încoronarea s'a făcut cu o veselie ce nu se poate descrie a populațiunei, 50000 oameni erau pe piața liberă din fața Kremlinului spre a vedea cortegiul de încoronare.

În spațiul dintre cele trei catedrale erau mai bine de 20000 de oameni în tribune, printre cari se afla elita doamnelor, îmbrăcate toate în costume frumoase și oferind un spectacol minunat, apoi corpul diplomatic precum și Turcii, Persanii și alți asiatici, cari veniseră pentru încoronare și cari n'au intrat în biserică. Mulțimea umbla în valuri de colo până colo și suferi mult din cauza ploii, ce cădea din când în când.

La 8 oare și jumătate apăru întregul corp diplomatic cu doamnele pe Treptele Roșii și se duse în catedrala Uspensky. La 8 și trei sferturi trupel primiră ordinul să presinte armele. Atunci se făcu o mișcare îngrozitoare prin mulțime. La oarale 9 apărură preoții catedralei, spre a accepta la ușa catedralei pe principele moscenitor. Un servitor al bisericei anunță sosirea cu o batistă, clopotele răsunară, mulțimea se descoperă, toți se închină și cortegiul principelui moștenitor începe. Îndată ce apăru pe treptele Catedralei, urale șgomotoase răsunară și ținură pe tot timpul trecerei cortegiul și care se întinseră și în afară, unde mulțimea aplaudă fără a pute vedea ceva. Cortegiul mergea în ordinea arătată de ceremonial: principele moștenitor cu ducesa de Edimburg, marele duce George cu marea ducesă Xenia, ducele de Edimburg cu archiducesa Maria Teresa, archiducele Carol Ludovic în uniformă rusească de general cu regina Greciei și alții. Toaletele doamnelor princiare nu se pot descrie; toate erau în mătăsării cusute cu aur și cu cele mai bogate bijuterii pe cap și la gât.

Îndată după sosirea marilor duci și a marelor ducese, apăru Bazano, preotul casei imperiale, și stropi cu aiasmă drumul, pe care trebuî să treacă împăratul. Cortegiul de încoronare porni în ordinea anunțată, dar foarte încet. Imposantă era mulțimea demnitarilor, cari represintă prin numărul lor și colosala întindere a imperiului rus. La 9 oare și jumătate răsunară fanfarele și mulțimea tăcu mută. După deuce minute toate capetele întonară hymnul poporal, și în același timp ploaia încetă, soarele se ivi și, luminat de razele lui, apăru cortegiul de încoronare de o strălucire fabuloasă. Împăratul Alexandru III. în uniformă de general și cu capul gol ducea la braț pe împărăteasa, care purta o rochie albă cusută cu argint și avea părul făcut în zalufi. Părechia imperială saluta în toate părțile mulțamind mulțimei, care o saluta. Asistenți ai Tronului erau cei patru frați ai împăratului, marii duci Vladimir, Alexis, Sergiu și Pavel. Cele patru doamne, care asistau pe împărăteasă, purtau nesce rochii cenușii închise, cusute cu aur.

Urale entusiaste însoțiră cortegiul imperial până la biserică. Dând împăratul intră în biserică, se împărți o foaie volantă, care descrie încoronarea și însermăntatea ei. Încoronarea se făcu tocmai după ceremonial. Biserica, carea strălucia de aur oferea o privire minunată și mărită de strălucirea toaletelor doamnelor și a uniformelor. Actul bisericesc produse o adâncă impresiune asupra celor de față. Părechea imperială era incongiurată de copiii, frații și surorile ei. Asistenții Tronului și mareașalii pentru încoronare, precum și demnitarii, cari duceau obiectele de încoronare se așezară în apropiere de tron. La 10 oare 45 minute actul încoronării se termină.

Împăratul își scoase dela gât lanțul de aur al sfântului Andrei il dede unui asistent și îi ordonă să-l îmbrace cu *porphyra* mantia imperiaia de încoronare și să-i pună lanțul cu brilante al ordinului Andrei. Îndată ce imperatul se îmbracă cu mantia de purpură el își plecă capul spre a primi binecuvântarea Metropolitului din Nowgorod.

Metropolitul îi puse mâine pe cap și pronunță o rugăciune, prin care cerea binecuvântarea cerească asupra apărătorului bisericei ortodoxe.

După aceea împăratul porunci să-i se dea coroana. Metropolitul o aduse pe o perină de catifea și suveranul și-o puse singur pe cap, pe când Metropolitul dedea binecuvântarea în numele tatălui, a fiului și al sântului duh. Apoi Metropolitul îi prezentă sceptrul și mărul imperial dîcându-i: „Primesce acest sceptru și acest măr ca semn de domnie absolută ce ți se dă de cătră cel de sus asupra poporului țeu, ca să-l guvernezi și să-l ajuți în toate împregiurările.“

Împăratul luă în mână dreapta sceptrul, în mână stângă mărul imperial și împodobit cu toate insignele puterei sale. Țarul Alesandru III se aședă pe tron. Îndată după aceea el puse sceptrul și mărul imperial la o parte și atunci socia sa veni înaintea Tronului și ingenunchiă pe o pernă de purpură. Împăratul își luă strălucitoarea coroană de pe cap, atinse fruntea soției sale și apoi li puse coroana cea mică

pe cap. Împărăteasa fu îmbrăcată atunci cu manta de purpură și, după ce părechia imperială se sărută în modul cel mai cordial împărăteasa se duse pe tronul ei. Atunci împăratul luă de nou în mână sceptrul și mărul imperial și, în bubuitul tunurilor și sunetul clopotelor dela Kremlin, protodiaconul spuse toate titlurile suveranului tuturor Rusielor. Corul cânta atunci himnul: „Viață lungă!“ Pe timpul acestui cântec părechia imperială primi felicitările clerului și ale membrilor familiei.

Incoronarea se terminase deja la oara unu. Părechia imperială se mai duse pela celelalte catedrale și apoi se reîntoarse în palatul Kremlin. Din sala Andreas părechia imperială se areta poporului, la ale cărui strigăte entusiaste ea răspunse prin trei înclinări din cap. Curtea se reîntoarse apoi în interiorul palatului.

După ce părechia imperială se odihni puțin, apoi se duse la masa care era așezată în sala de granit. Ministrul de finance îi prezintă monete pentru memoria încoronării, care fură împărțite la eri de față. După ce fură aduse bucatele, împăratul își scoase regaliele. Mitropolitul din Nowgorod bine-cuvântă prânțul. Părechia imperială se puse la masă, pe când cei de față stăteau în picioare. După terminarea prânțului, părechia imperială se retrase în camerile sale. Îndată ce se înopțară ncepă iluminarea orașului.

Varietăți.

* A. S. im. arhiducele Albrecht a eșit Joi dimineața la 7 oare călare în câmpul exercițiilor militare. Toate trupele din Sibiu și din pregiur erau concentrate pe acel câmp. După defilare trupele în despărțiminte singuratică au făcut unele evoluțiuni. A. S. a dat de repetiții expresiune mulțămirei sale cu atitudinea trupelor, cu deosebire a fost mulțămit cu regimentul cel june Bar. Schönfeld Nr. 82. După inspecționarea stabilimentelor militare, pe la 1 oară după amiaza a fost prânț, la care au luat parte și demnitari bisericesci, (și arhiepiscopul și metropolitul nostru) și civili. Capela militară din loc a

îngrit de muzica de masă. Cu trenul dela 4 oare A. S. a plecat la Cluj.

Cu ocaziunea prezentării membrilor din consistor și din corpul profesorilor seminariului Andreian, A. S. în răspunsul său a dis, între alte, că nici odată n'a tras la îndoială loialitatea bisericeii gr. or. române față cu dinastie și tron.

* (Denumire). Președintele tribunalului reg. din Sibiu Carol Ormay este denumit jude ordinar la tabla regească din Budapesta.

* (Reuniunea română de cântări din Sibiu) va arangia Sămbătă în 28 Maiu (9 Iunie) a. c. o petrecere împreună cu cântări și danț în pavilionul din dumbrava cetății. Detairile se vor publica în numărul viitor.

La petrecerea aceasta sunt invitați toți membri Reuniunii. *Comitetul.*

* (Ascultătorii de drepturi) ai academiei reg. ung. din Sibiu vor arangia și în anul acesta petrecere împreună cu danț în Dumbravă și anume Mercuri în 6 Iunie a. c. st. n. care petrecere — după pregătirile de până acum promite a fi foarte ceretată și petrecătoare.

* (Dela Brașov) aflăm, nu dela românii noștri de acolo, ci din foile străine că în suburbiul „Tocile“ au fost lucruri mari, încât a trebuit să întrevină și miliția. Causa agitației românilor din acel suburbiu, ar fi fost înmormântarea unui spânșurat, de origine din Brașovul vechiu. Din norocire afacerea s'a sfârșit fără morți și răniți, cu o unică arestare. — Se vede că și aici se adevărese că românii mai bucuroși fac fapte de cât să le descrie.

* (Mulțămirea publică.) Subsemnata Direcțiune scolară, acelor generoși și marinimoși Dni, cari au binevoit a contribui la înmulțirea bibliotecii scoalei române capitală gr. or. din S. Sebeș, și anume:

1. Dlui paroch Nicolau Lazar din Sebeș, carele a donat „Telegraful Roman“ din 1860—1882 inclusive.

2. Dlui G. Meitani, carele prin On. Comitet al Asociației Transilvane, a donat „Fasc. a V-a VI-a și a VII-a din „Studii asupra constituției românilor.“

Mai departe:

3. On. Redacțiunii a diariului „Românul“ din Bucuresci, carea din 1876 neîntrerupt ne-a trimis gratis diarul său.

4. On. Redacțiunii dela „Convorbiri literare“ din Iași, carea asemenea din 1876 ne trimite gratis diarul ce redigiază.

Tuturor acestor Domni pentru faptele generoase, le exprimă cea mai profundă mulțămire, rugându-i, cu deosebire pre On. Redacțiunii amintite, a ne onora și mai departe cu trimiterea stimatelor lor „diare“ ce redigează.

S. Sebeș în 16 Maiu 1883 v.

Directiunea scolară.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 31 Maiu n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.45	120.30
Renta de aur ung. de 4%	88.30	88.25
Renta ung. de hârtie	86.70	86.65
Împrumutul drumurilor de fer ung.	137.50	137.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.25	91.50
I emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	112.75	113.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.80	99.—
Oblațiuni ung. de rescumpărarea pământului	99.75	99.75
Oblațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.70	98.50
Oblațiuni urbariale temesiane de	99.25	98.75
Oblațiuni urb. temes. cnașulă sorțire	98.—	98.—
Oblațiuni urbariale transilvane	96.—	98.75
Oblațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	99.—
Oblațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	97.40	97.50
Sorți de stat dela 1860	134.59	134.5
Sorți unguresi cu premii	114.—	113.50
Sorți de regularea Tisei	139.50	109.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	838.—	837.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	292.75	295.25
Acțiuni de credit austr.	300.—	299.25
Datorii de stat austriacă în hârtie	78.20	78.10
Datorii de stat austr. în argint	78.75	78.45
Renta de aur austriacă	98.90	98.70
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“		100.30
London (pe polița de trei luni)	120.—	120.05
Galbin	5.67	5.66
Napoleon	9.51	9.50
100 marce nemțesi	58.50	58.55

Nr. 47.

[421] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii a treia de paroch clasa I. devenită vacantă în parochia dela biserica română ort. răs. cu hramul S. Nicolae din preurbul Brașovului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs.

Emolumentele sânt:

1. Salar anual fics din cassa biserică 600 fl. v. a.
2. Relut de cuartir din cassa biserică anual 150 fl. v. a.
3. Venitele stolari anual circa 450 fl. v. a.
4. Drept de pensie după stătuțele esistente.

Nota. În anul dintâiu al funcțiunii sale are parochul ales a se conforma §-lui 8, din regulamentul congresual pentru parochii din 1878.

Concurenții la acest post de paroch au se producă următoarele documente:

- a) Că sânt români de religia gr. orientală.
- b) Că au purtare morolă bună
- c) Că au absolvat gimoasiul și au depus esamenul de maturitate.
- d) Că au absolvat cursul teologic la un institut teologic român gr. or.
- e) Că au depus esamenul de cualificațiune preoțească.

Parochul ales este obligat a se conforma regulamentelor, instrucțiunilor și datinilor dela această biserică după dispozițiunile comitetului parochial.

Concurenții sânt obligați până la finirea termenului de concurs a se presenta în biserică, a cânta și a ține o predică de probă.

Suplicile de concurs sânt a se așterne la Domnul protopresbiter local Iosif Barac.

În conțelegere cu dnul protopresbiter. Brașov, 15 Maiu 1883.

Comitetul parochial:

David Almasanu m. p.,
președinte.

Nr. 79

[422] 2—3

CONCURS.

În urma decisiunii și a sentinței Prea Venerabilului Consistoriu Archidieceșan ddt. 10 Martie a. c. Nr. 434. B. se escrie al 2-lea concurs pentru vacanta stațiune preoțească din Sibot (Alkenyér) de clasa a II-a cu termin de 30 de zile dela întâia publicare în jurnalul „Telegr. Roman“.

Emolumentele sânt următoarele:

1. Pământ arătoriu „porțiune canonică“ de 15 jngere clasa I și II.
2. Din cassa alodială 200 fl. v. a. anual.

3. Dela 280 case câte una și de lucru.

4. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa această stațiune preoțească sânt poțiti așterne cererile lor în sensul statutului organic și al regulamentului pentru parochii din 1878 la subscrișul în termenul sus indicat.

Orăștie, 16 Maiu, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Popoviciu m. p.,
protopresbiter.

Publicațiune.

Din partea subscrișului comitet parochial prin aceasta se aduce la cunoștință, precum că zidirea biserică greco-orient. din **Petrilla**, comitatul Unedoarei, cercul Jiu, a cărui preț de strigare, afară de lemnele necesare, e 11,300 fl. 74 cr. v. a. — în **26 Iunie 1883 st. n.** pe lângă licitare verbală și oferte închise se va ține licitațiune publică în comuna Petrilla.

Ceea ce se aduce cu aceea observare la cunoștință că licitanții condițiunile de licitațiune și planul de zidire le pot vedea în termenul acesta ori și când în cancelaria notariatului cercului din Petrilla.

Petrilla în 25 Maiu 1883.

[419] 2—3 Comitetul parochial gr. or.

Nr. 352—1883

[420] 2—2

Publicare de licitațiune.

În **23 Iunie a. c.** stilul nou la **11 oare ante-meridiane** se va ține în cancelaria subscrișului comitet (Strada urezului Nr. 6.) licitațiune minuendă pentru edificarea unei scoale elementare cu 4 clase la Tjohanul vechiu, comitatul Făgărașului.

Aceasta se aduce la cunoștință publică cu adausul, că fie care licitante e obligat a depune 5% a sumei de esclamare de 8734 fl. 96 cr. v. a.

Oferte în scris provădute cu vadiu se primesc până la începerea licitațiunii.

Planul preliminarului și condițiunile de clădire se pot vedea în tot timpul în susnumita cancelaria.

Sibiu în 28 Maiu 1883.

Comitetul administrativ de fondul scolar al fostilor grănițeri din regimentul I. român.

Un clavier

de 6 octave, renovat se dă în schimb pentru mijloace solide de traiu sau alte obiecte de preț. [402] 8
Adresa: **Piano. Brad-Hunyad.**

Minunile industriei.

Numai 4 fl.

un orologiu-pendulă cu sunătoare, care sună oarele și jumătățile de oară, provădut cu patentă c. r.

în cadre de lemn de nuc, lucit, foarte fin, cancelat, cu pendulă și ponduri de bronz. Afară de superioritățile aceste orologii acesta mai are însușirea neresplătită, că în întunecul nopții

Tabla de cifre provădută cu patentă c. r.

luminează într-o lumină foarte frumoasă violetă fermecătoare și pentru puterea intensivă a luminii

se garantează 10 ani

sute și eară sute de mușterii, cari au vâdut și cumpărat un astfel de orologiu, au rămas uimiți de

efinătatea necredibilă și până acum ne mai pomenită.

Ne ținem de datorință, a atrage atențiunea cetitorilor, că de când există orologioe, n'au mai fost asemenea, practice și așa de totului tot efine — și poate, că nici într-o sută de ani nu vor mai fi.

Avis.

Oroloagele anunciate de mine à 4 fl. poartă pe tabla de cifre inscripțiunea „Patent“ cu litere de aur.

Oroloagele anunciate de alte firme à 2 fl. 20 cr. sânt gunoii ordinar, la cererea civă le vând cu 1 fl. 50 cr.

Nu de mai puțină considerațiune sânt prețurile ce urmează la oroloagele de buzunar, a căror efinitate te pune în uimire.

3834 oroloage de buzunar-cilinder

din cel mai fin aur francez, regulate pe minută, mai nainte à 14 fl., acum numai 4 fl. 95 cr. — Orologiu foarte elegant. Garanție pentru mers regulat pe 5 ani.

2325 Oroloage - Ancher

cu 15 Rubine de cele mai veritabile, cu brână eselență de secunde, mai nainte à 21 fl., acum numai 7 fl. Capacele sânt gravate din Nichel-Argint foarte fin din Aur. Garanție pe 5 ani.

3650 Oroloage - Remontoir

din dublă de aur veritabil, se întoarce la mânășiu fără chee, cu aparat de Nickel cu foarte fin regulat, orologiu recunoscut ca cel mai bun și mai efine din lume, mai nainte à 24 fl., acum numai 8 fl. 50 cr.

1400 oroloage veritabile Remontoir

din argint veritabil de 13 loși se întoarce fără cheie, brancile se îndreaptă și cu un aparat de Nickel privilegiat fin, merge pe secundă, cu un preț de necețut, într'adevăr efine, de nu s'a mai pomenit, mai nainte à 35 fl., acum numai 14 fl. și pe lângă prețul neînsemnat, ași pute ține proverbial neînsemnat dă pe lângă un orologiu de buzunar un lanț de aur duplu gratuit.

Comande postale, precum și telegrafice, cari se efectuesc pe lângă posticipațiune și trimitere anticipativă a sumei sânt a se adresa la

F. Schapira, Haupt-Patent-Pendel-Uhren-Fabriks-Depot
WIEN, II., Schiffamtsgasse. 20.

[417] 2—3